

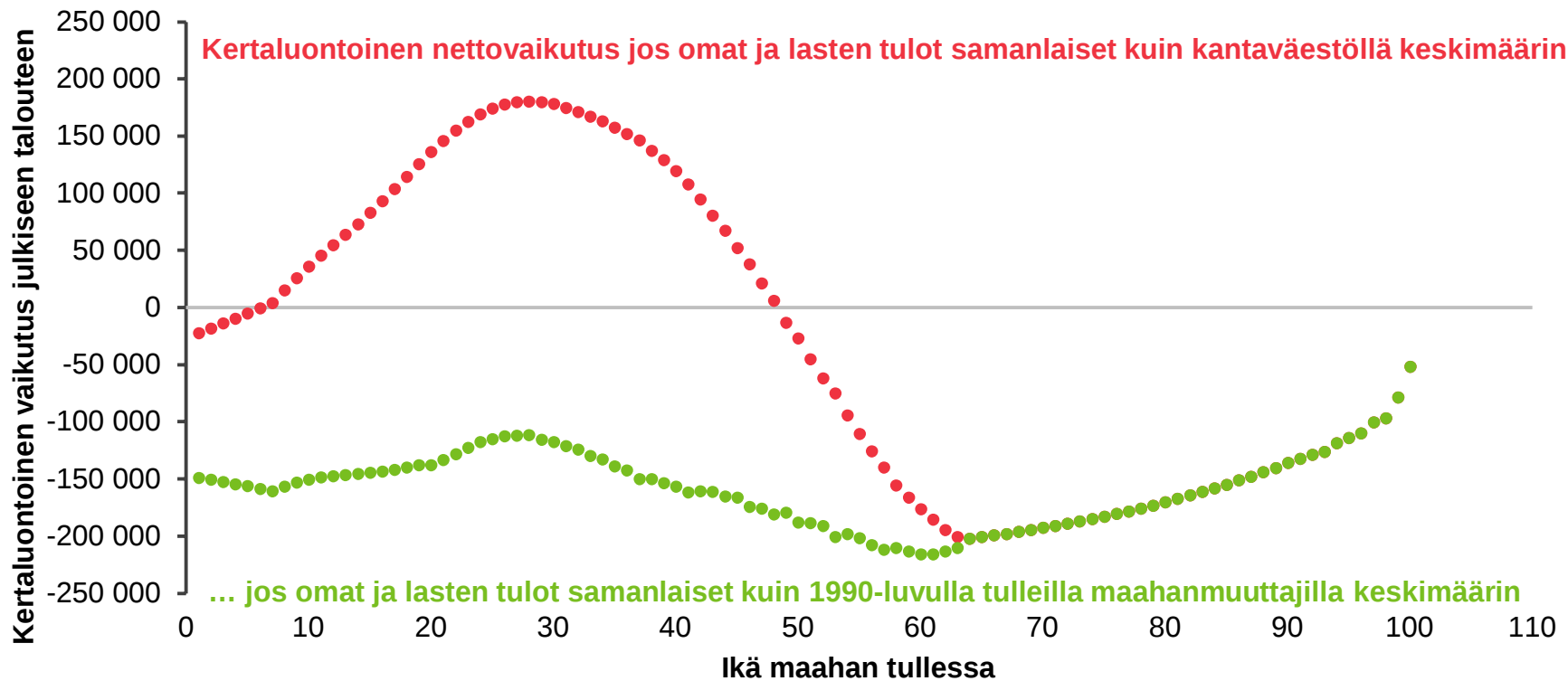

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

Valtioneuvoston selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista (VNS 6/2021 vp)

Matti Sarvimäki
apulaisprofessori, Aalto-yliopisto ja Helsinki GSE
25.2.2022

Fakta 1: Kotoutumisen kustannukset syntyvät tulonsiirroista (ei toimenpiteiden hinnasta)

Fakta 2: Kotoutumispolitiikalla on väliä

Suomalaiset kotoutumissuunnitelmat erittäin vaikuttavia

- ansiotulot kasvoivat 47 %, tulonsiirrot laskivat 13 %
(Sarvimäki ja Hämäläinen 2016)
- myönteisiä vaikutuksia myös lasten kouluttautumiseen
(Hämäläinen ym. 2015, Pesola ja Sarvimäki 2022)
- samankaltaisia tuloksia myös Tanskasta (Arendt ym. 2021)

Tulokset muista toimenpiteistä myös hyvin lupaavia (Hangartner ym. 2021)

Kotoutumisohjelmat järkevä uudistus

Nykyisten kotoutumissuunnitelmien uusi versio

- uutta: kohdistuvat myös työvoimapalveluiden ulkopuolella oleviin ihmisiin
- perusteltua odottaa tämänkaltaisten toimenpiteiden vaikuttavan myönteisesti esim. kotona lasta hoitavien vanhempien kotoutumiseen

Tukee tavoitetta nostaa maahanmuuttajanaiset erityiskohderyhmäksi

- perusteltu tavoite, sillä maahanmuuttajanaisten tilanne työmarkkinoilla heikko
- saattaa auttaa myös maahanmuuttajien lasten kotoutumisessa

Vaikuttavuuden varmistaminen

Kotoutumisohjelmat toimivat vain jos:

- toimenpiteet ovat riittävän laadukkaita
- maahanmuuttajat osallistuvat toimenpiteisiin

Kumpikaan ehto ei täyty itsestäänselvästi

- kunnilla ei välttämättä riittäviä resursseja ja/tai kannustimia
- työvoimapalveluiden ulkopuolella olevilla maahanmuuttajilla ei välttämättä riittäviä kannustimia

Tärkeää arvioida toimivatko uudet toimenpiteet (ja kenelle)

Ehdotukset

1: Valiokunta harkitsee maahanmuuttajavanhempien (sukupuolesta riippumatta) nostamista kotoutumistoimien erityiskohderyhmäksi

- maahanmuuttajien lasten tilanne huolestuttava, vanhempien panos tärkeä

2: Valiokunta edellyttää toimenpiteitä kotoutumiskoulutukseen laadun ja osallistumisasteen seuraamiseksi

- erityisen tärkeää vaatia kuntia keräämään riittävä data

3: Valiokunta edellyttää kotoutumispalveluiden vaikuttavuuden selvittämistä

- edellyttää tutkijoiden ja virkamiesten oikea-aikaista vuoropuhelua